

Hop i!

De Dragør Vandhunde
1970 - 2010

Udgivet 2010 af Dragør Lokalarkiv i anledning af
De Dragør Vandhundes 40 års jubilæum.
Tekst: Henning Sørensen

Fotos:

Forsiden og side 18: Jørgen D. Petersen

Side 17 og bagsiden: Jens Klausen

Side 20 og 22: Thorkil Herskin

Øvrige fotos er fra Dragør Lokalarkiv.

1908

Da badning blev moderne

Vand er beregnet til at fiske i – ikke til at bade i. Sådan mente mange frem til slutningen af 1800-tallet, hvor det at gå i vandet ikke lige frem hørte til blandt danskernes foretrukne fritidsbeskæftigelser. Og fritid havde man i øvrigt ikke ret meget af, når arbejdsdagen for mange lød på 12-13 timer om dagen. Vel at mærke seks dage om ugen. At nedsænke sig i vand var forbeholdt de få, der havde råd til besøg på et kursted, og foregik da i et kar, der var fyldt med helsebringende vand fra en lokal kilde.

Men i takt med, at storbyerne i Europa voksede, og med deres stadig mere forurenede luft blev ubehagelige at opholde sig i, steg trangene til at komme ud på landet om sommeren – og gerne ud til havet, hvor luften i hvertfald var frisk. Bedre transportmuligheder, ikke mindst med jernbanerne, der efterhånden strakte sig fra de større byer og ud til kysterne, øgede interessen for at holde fri ved kysten. I mange europæiske lande opstod der feriesteder, hvor nogle begyndte at gå i vandet for sundhedens skyld – ovenikøbet frivilligt!

Og denne udvikling kom også til Dragør. I 1890'erne fik københavnernes øjnene op for den gamle skipperbys muligheder, når det gjaldt en sommerudflugt. Og med åbningen af jernbanen fra Amagerbro i 1907, tog Dragørs epoke som turistby for alvor fart.

Badning i Dragør

I 1890 åbnede kaptajn Krause et badeværelse i sit private hjem. Her kunne man få varme og kolde styrtebade for 75 øre. Ønskede man et håndklæde og sæbe kostede det 25 øre ekstra.

Badet var ikke alene beregnet for sommergæsterne, men kunne bruges hele året.

Et
Badeværelse
i Dragør er nu aabnet
til Publikums Afbenyttelse.
Varme, Kolde og Styrtebade kan faaes
hver Dag, undtagen Søn- og Helligdage.
Prisen for et Bad er 75 Øre
plus Håndklæde og Sæbe 25 — extra,
hvorfor Badeværelset kan benyttes 1 Time og
maa bestilles $\frac{3}{4}$ Time forud.
C. P. Krause.

Omtrent samtidig blev der på Nordre Mole etableret et badehus, hvorfra man ugenert kunne bade i havet, men det eksisterede kun i et par enkelte sæsoner. Fra Søndre Mole blev der derimod badet mange år frem i tiden. Her hoppede man i vandet fra stenene, der havde navne som "Vaskerten" og "Rødspætten".

ca. 1920

Dragør Søbad

I slutningen af 1800-tallet var der folk i byen, der arbejdede for at udvikle turismen i Dragør. Igennem foreningen Dragørs Fremme arbejdede de på at skabe faciliteter for byens gæster, og på programmet i foreningen havde i flere år stået en søbadeanstalt. Der blev dannet et selvstændigt selskab, under navnet Dragør Søbad, der skulle stå for bygningen af en badeanstalt lige syd for havnen, for enden af Rønne Allé – eller Sydgrønningen, som den boulevardlignende vej fra Vestgrønningen til vandet kaldtes dengang. Søbadet blev indviet i 1892.

Selskabet, der stod for opførelsen af badeanstalten, var organiseret som et aktieselskab, og aktiekapitalen var fra starten på hele 2.000 kr. Man kunne købe aktier med pålydende værdi på 25, 50 eller 100 kr, og aktionærer fik rabat på badebilletterne. Billetprisen var to øre. Ville man ind i badehuset, der lå helt ude for enden af broen, måtte man slippe fem øre. Badeanstalten blev lige fra begyndelsen en succes, og f.eks. i sæsonen 1906 blev der solgt ca. 5750 biletter.

DRAGØR SØBAD ca. 10 Minutters Gang
fra Stationen

Bade for Damer og Herrer
Åaben fra Slutningen af Maj til Midten af September

✱ ✱ **Udmærket friskt Vand, fin Sandbund** ✱ ✱

Styrtebade samt Solbade Isolerede Baderum
paa begge Afdelinger. paa begge Afdelinger.

Svømmeundervisning for Voksne og Børn.

Absolut paalideligt Opsyn.

Prisliste for Baderne udlæveres paa Badeanstalten.

1910

Badeanstalten lå et godt stykke ude i vandet, og man kom derud ad en meget lang bro. For enden gik damerne til venstre og herrerne til højre. Hos damerne var der liv og glade dage – børn og voksne tumlede sig mellem hinanden i det lille, firkantede bassin, hvor et tykt tov var spændt ud tværs over, så man kunne hænge og sprælle i det.

Engang imellem kunne der opstå panik blandt damerne, som lå nøgne og soled sig, når der pludselig dukkede et mandshoved op af bølgerne. Det var en nysgerrig badegæst fra herreafdelingen, som ikke kunne modstå et kig.

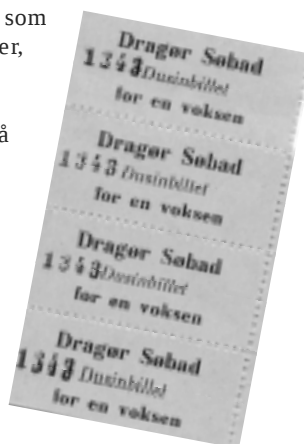
1908

Én af bademestrene der hed "Jylle", kunne godt lide at fortælle historier for badegæsterne om sit lange liv til søs. Han kunne imidlertid ikke svømme, og da man spurgte ham, hvad han ville gøre, hvis der var én der druknede, svarede han, at han ville tage sin jolle og sejle ud for at fiske liget op.

Det kommunale bad

Dragør Søbad, der fra starten havde været drevet som aktieselskab, blev i 1919 overtaget af en privat ejer, Poul Sander. I 1933 var man tvunget til at flytte badeanstalten, fordi et kloakudløb forurenede vandet lige ved siden af den. Kommunen gik ind på at hjælpe økonomisk med at få badeanstalten flyttet til Sydstranden.

Her var imidlertid omtrent samtidig anlagt et imponerende badeetablisement inde på land, som i nogle sæsoner var en konkurrent til Sanders badeanstalt. Det var et imponerende anlæg med store omklædningskabiner, restaurant m.m. – alt sammen bygget i beton. Til gengæld var besøgstallet ikke imponerende, og badeanlægget måtte lukke igen i 1940.

Det måtte Sander også i nogle år, men det var fordi de hårde isvintre i 1940'erne ødelagde broerne, så der måtte bygges midlertidige omklædningsrum inde på land.

I 1949 overtog Dragør Kommune badeanstalten. Mange badegæster kom fra Dragør by, men der var naturligvis en del fra nabokommunen Store Magleby. Kommunegrænsen gik langs Engvej og Krudttårnsvej, så det var naturligt, at de to kommuner samarbejdede om driften. Det var i øvrigt ét af de første samarbejdsområder, de to kommuner imellem. Aftalen indebar, at Store Maglebyborgere købte sæson- og månedskort til badeanstalten med rabat.

Ella og Poul Sander, 1944.

Til gengæld måtte udenbys gæster betale tre gange så meget (1,50 kr) for en billet, som man f.eks. gjorde på Kastrup Søbad.

Bademesteren

Da badeanstalten blev kommunal i 1949, blev Gerner Strøbæk ansat som bademester. Han afløstes først i 1966 af Inge og Jan Gertsen. Jobbet som bademester var i mange år et "mand-og-kone"-job og det krævede sin mand (og kvinde). Den mandlige bademester skulle hjælpe med at sætte badeanstalten op før sæsonen startede og tage den ned igen om efteråret. Den kvindelige skulle til gengæld passe kommunens varmtvands-badeanstalt på Dragør Skole om vinteren.

I sæsonen skulle de to være på badeanstalten i åbningstiden – fra 7 morgen til 20 om aftenen. Og inden åbningstid måtte badeanstalten være skyllet og rengjort, retiraderne tømt og bassinerne rensat for tang. Ovenikøbet måtte bademesterene selv sørge for at anskaffe en uniform, der bestod af hvid skjorte og hvide benklæder for den mandliges vedkommende, og hvid kittel for den kvindelige.

”At være bademester er at være livredder, samaritter, skraldemand, billet-sælger, WC-reanser, maler og sodavandssælger – på én gang”, sagde forhenværende bademester Jan Gertsen engang.

En ny badeanstalt?

Badeanstalten var velbesøgt. I 1962 blev der solgt næsten 3.000 voksenbilletter og knapt 10.000 børnebilletter. Dertil kom en hel del ”dusin-billetter” og sæsonkort.

Dragør Søbad havde i slutningen af 1960’erne efterhånden en del år på bagen, og forholdene var ikke helt tidssvarende længere. En gruppe unge tog sagen i egen hånd, og samlede underskrifter ind for at overbevise kommunen om, at en ny badeanstalt var nødvendig. De foreslog en helt ny badeanstalt, eller – hvis dette ikke var muligt – en ny bro ved Dragør Fort, som man kunne bade fra.

Bademester Jan Gertsen. 1988.

Kommunerne tog faktisk ønsket alvorligt, og nedsatte et udvalg til at tage sig af spørgsmålet, men der gik et par år, inden der skete noget. I eftersommeren 1971 bad man kommunens arkitekt om et skitseprojekt til en ny badeanstalt ved den såkaldte ”Knudens Bro”. Først i 1973 var man dog kommet så langt, at der lå et forslag på bordet. Ideen var at anlægge nogle pontonbroer på ydersiden af Dragørfortets dækmole. Samtidig renovere kommunen selve badeanstalten, der i vinteren 1972-1973 var blevet stærkt beskadiget.

Ponton-badeanstalten blev dog ikke nogen succes, fordi den ikke havde omklædnings- eller toiletfaciliteter. Og vandet var ikke så rent, som man havde troet ved projekteringen – bl.a. fordi der ved anlægget af lystbådehavnen blev gravet sand op som mudrede vandet til.

Der var om sommeren god brug for begge de to badeanlæg, der tiltrak hvert sit publikum. Søbadeanstalten havde bedre faciliteter, og gav endvidere mulighed for at gæsterne kunne sole sig uden tøj på, fordi damer og mænd havde hver deres afdeling.

En del var bange for, at den gamle badeanstalt skulle nedlægges helt og der blev samlet over 1000 underskrifter på en protest til kommunalbestyrelsen. Heldigvis var det kun rygter, der sagde, at badeanstalten skulle lukkes. Faktisk havde den nye Dragør Kommune i 1974 afsat 750.000 kr til forbedring af badeforholdene ved byens strande – herunder en istandsættelse af søbadet.

Da badeanstalten tog til Sverige

Der skulle imidlertid kræfter udefra til, for at sætte skub i fornyelsen. I januar 1976 blæste det op til kraftig storm, som greb fat i Dragør Søbad, der rev sig løs og drev til havs. Man sagde, at badeanstalten var røget helt til Sverige. Så galt gik det dog ikke, og en del af overbygningen blæste faktisk den anden vej, og endte inde på land.

Men badeanstalten var totalskadet, og kommunen måtte bygge en ny op fra grunden. Man bad arkitekt Lars Tøgern om at tegne en ny, og han lagde op til et anlæg, der i høj grad lignede det gamle. Dog med den væsentlige forskel, at herre- og damafdelingen skulle bytte plads! Det vakte bestemt ikke jubel hos de faste badegæster, så den gamle ordning – herrene til højre og damerne til venstre – blev opretholdt. Broen fra land blev gjort 50 meter kortere, så hele anlægget kom til at ligge lidt mere i læ af fortet.

Brugerne var utålmodige, for i hele 1976 var der på grund af byggearbejdet ingen badning, og først i maj 1977 kunne man holde indvielse på det nye Dragør Søbad. Selv om vandet kun var 8 grader den dag, sprang en del af byens børn alligevel i. De kom dog hurtigt op igen og fik en hjælpende hånd af borgmester Albert Svendsen, der netop var færdig med sin indvielsestale. Den nye badeanstalt havde kostet 2 millioner kroner.

Vinterbadningen

Hvornår man i Dragør begyndte at bade udenfor sommersæsonen, ved vi ikke. Men lodsoldermand F. W. Møllers kone gik i vandet om vinteren, og hun var måske én af de første vinterbadere i Dragør.

I 1940'erne eksisterer der i byen en "vikingeklub", med 60-70 medlemmer. Ca. halvdelen er dog passive medlemmer. Klubben lejer sig ind på badeanstalten i vinterhalvåret og må have haft et opvarmet rum. I hvert fald får klubben leveret brændsel i form af tørv. Medlemsafgiften er 6 kr om måneden (i oktober dog kun 4 kr), som nok dækker leje af badeanstalten og opvarmning.

Måske var der på dette tidspunkt to vinterbaderklubber, for i 1945 findes der en anden, som bærer navnet Vikingeforeningen Suset - måske inspireret af vinterbaderne på badeanstalten Helgoland, der hedder „Det Kolde Gys“ - eller blot „Gysen“. Begge klubberne går øjensynligt i sig stå, men dervar dog stadig folk i Dragør, der hoppede i vandet om vinteren.

I 1960'erne var et pigegymnastikhold i Dragør begyndt at bade om vinteren, og efter et par sæsoner fik pigerne overtalt deres mænd til at være med. Dermed var skridtet taget, for at få en vinterbaderforening sat i gang.

Badeafgift	
Okt. 4 ^{kr}	Jan. 6 ^{kr}
Novb. 4 ^{kr}	Feb. 6 ^{kr}
Decb. 6 ^{kr}	Marts 26 ^{kr}
betalt	April 8.000 ^{kr}

Heri indbetalt Kontingent
for Aaret
1945-1946

Vandhundene slutter sig sammen

I februar 1970 tog nogle af vinterbaderne initiativ til at danne en forening for helårsbaderne, som man kaldte sig dengang. Man fik skrevet vedtægter, indkaldt til et møde, og den 18. januar 1970 var foreningen en realitet. Hvem der fandt på foreningens navn fortaber sig, men lige fra starten kaldte man sig De Dragør Vandhunde.

Helårsbaderne DE DRAGØR VANDHUNDE
c/o Henrik West
Engvej 45
2794 Dragør
52 18 90

Dragør 15. februar 1970

Kommunalebestyrelsen i St. Magleby
Rådhuset
Kirkevej 7
2792 St. Magleby.

Angående vinterbeholdning

Det er sikkert ikke kommunalebestyrelsen bekendt, at Badeanstalten i Dragør bliver brugt flittigt i vinterhalvåret af mange helårsbade-
re fra de to kommuner Dragør og St. Magleby.

Helårsbaderne har længe næret et ønske om at få noget bedre forhold
at bade under, men inden man ville besvare sig til kommunalebesty-
relserne, ville man først have et overblik over, hvor mange det dræ-
jede sig om.

Ved et opslag på badeanstalten indtalte man til et møde ved det
formål at danne en klub for helårsbade. Mødet resulterede i, at
man besluttede at udarbejde forslag til vedtægter og at indkalde til
en stiftende generalforsamling den 18. januar 1970.

Generalforsamlingen blev enig om vedtægterne, og til deres oriente-
ring fremsendte vedlagt et eksemplar af vedtægterne, idet der sikkert
på grund af det anførte samarbejde, der eksisterer mellem de to kom-
muner, sikkert vil kunne komme en henviselse fra Dragør Kommune,
hvis vi vil kontakte angående muligheder for at forbedre forholdene
på badeanstalten for helårsbade.

Til bestyrelsen valgtes nedennævnte personer, der har konstitueret
sig som anført

Formand: Olaf Lund, Kvistgårdvej 18
Sekretær: Henrik West, Engvej 45
Kasserer: Pre Gærli Mogenssen, Lødestræde 9

Med venlig hilsen

Henrik West
s.d.v.

Henrik West
sekretær

Bilag.

DRAGØR VANDHUNDE KOMMUNE
ANK. 17 FEB. 1970
1. KR.

Behandlet i mødet maj
den 24. 70

Knap 14 dage efter sin stiftelse tog De Dragør Vandhunde fat på at opfylde sit formål, nemlig at skaffe bedre forhold for sine medlemmer.

Allerførst skrev man et brev til kommunalbestyrelsen og gjorde opmærksom på initiativet. Underskriverne – som udgjorde den første bestyrelse – var Olaf Lund, Henrik West og Guri Mogensen. I tidens ånd var det bestemt, at bestyrelsen skulle bestå af medlemmer af begge køn. Til gengæld fraskrev man sig i foreningen ansvaret for, om medlemmerne var egnede til vinterbadning, eller for de følger det kunne få, hvis man ikke var!

1982

Baggrunden for, at man dannede foreningen, var klart skrevet ind i vedtægterne. Der skulle arbejdes for bedre badeforhold, og man ville danne en fond, som skulle skaffe midler til at forbedre forholdene på badeanstalten.

F.eks. var det et stort ønske at få en sauna, eller i første omgang blot et opvarmet rum.

Dengang bestod badeanstalten blot af broer med åbne omklædningskabiner.

I november 1970 satte vandhundene formand sig igen til skrivemaskinen for at gøre kommunen opmærksom på vinterbadernes ønsker.

Denngang gjaldt det belysning på badeanstalten, som ikke var helt ligetil. Der skulle først føres et elkabel ud, og på grund af nærheden til vandet krævedes både afskærmning og HFI-relæ – så dyrt, det blev det.

Men kommunalbestyrelsen gav pengene, og sørgede endda for at få ledningen dimensioneret, så der senere kunne tilsluttes en sauna. Man havde kig på en gammel sauna, der stod på Dragør Skole, og som angiveligt ikke havde været brugt i flere år.

Den nye badeanstalt

Badeanstaltens totalforlis i vinteren 1976 var held i uheld for vinterbaderne. På den ene side måtte man i en sæson nøjes med at bade fra stranden. På den anden side kunne man glæde sig til en helt ny badeanstalt.

Der var naturligvis begejstring, da vinterbaderne holdt standerhejsning og markerede starten på den første sæson på den nye søbad i oktober 1977 – selv om formanden, John Steffensen, syntes det havde været hyggeligt at dele omklædning med damerne, i det midlertidige skur man havde haft mens badeanstalten blev bygget op.

Da vandhundene tog den nye badeanstalt i brug, blev der skrevet denne sang:

Vi er de glade vinterbader
og vi er fra Dragør by.
Vi gennem sneen vader
mens andre søger ly.
Alle vejrguder vi trodser
i Dragørs salte vand
gennem sne og regn det fosser
hoppe vi i, alle mand.

Mens stormene de raser
går vi i alligevel
Selv om badeanstalten braser
har vi kunnet med lidt held
dyrke vinter sportens glæder
udi det kolde gys,
mens andre ta'r på slæder
og betragter os med "nys".

Indvielse af badeanstalten 1977. Arne Petersen holder tale.

1981

I vand til knæene

"De må selv tage vand med..." hed det i 1981 i én af sangene i Dragør-revynen. Baggrunden var, at bassinerne på badeanstalten sandede til, og det var et alvorligt problem. Sommerbaderne kunne svømme længere ud, men som vinterbader er man afhængig af at opnå den rette vanddybde hurtigst muligt.

Vanddybden - eller manglen på den - har altid været et problem for den badende. Med badeanstaltens beliggenhed på hjørnet af Amagers sydøstspids har de skiftende strømme i Sundet ført sand frem og tilbage langs kysten, så der til tider kun har været få centimeter vand at bade i.

I 1983 tog Vandhundene initiativ til en indsamling af underskrifter, der skulle overbevise Dragør Kommune om, at en uddybning af badeanstaltens bassiner var nødvendig. Ca. 900 skrev under.

Endelig isvinter

Vinterbaderne har gennem tiderne måttet overvinde mange vanskeligheder, for at komme i vandet. Is er dog ikke nogen hindring. I vinteren 1982, hvor isen i ugevis holdt dragørfiskerne i havn, skar vandhundene blot hul i isen, for at komme ned til det flydende vand.

I 2000 beklagede nogle sig endda over, at vandet ikke var koldt nok! I januar havde der kun været fire dage med vandtemperatur under 0°, og en vandhund foreslog spøgefuldt, at der skulle opstilles en isterningemaskine, så badegæsterne selv kunne bringe vandtemperaturen ned!

Vandhundene i søgang

Midt i 1990'erne gik Vandhundene ind i sagen om planerne om indsættelse af den store katamaranfærge „Felix“ på Dragør-Limhamn-ruten. Færgens voldsomme kølvandsbølger ville skylle ind mod land syd for færgelejet, og dermed give søgang i søbadets bassiner. Og måske kunne bølgerne i værste fald ødelægge badeanstalten. Sagen endte med, at rederiet blev pålagt at sætte farten ned, når færgen sejlede ud og ind af Dragør Havn.

Da „Felix“ begyndte sin sejlads, skulde der nu alligevel store bølger ind mod stranden syd for havnen. Nogle gange så høje, at de slog helt op over badeanstaltens gulv, så de badende måtte op og stå på bænke og bringe deres tøj i sikkerhed. De der satte ind med frost i slutningen af oktober blev brædderne overiset og livsfarlige at færdes på. Et medlem foreslog lidt ironisk, at man skulle bede kommunen om at gruse badeanstalten om vinteren.

Vandhundene begyndte derfor at registrere højden af de bølger, der fulgte i kølvandet på færgens afgang og ankomster. Resultaterne blev sendt til Dragør Kommune og til Søfartsstyrelsen. Problemet løste dog sig selv, for i 1999 sejlede Limhamnfærgen for sidste gang. Øresundsbron var ved at blive bygget, og overtog trafikken til Sverige. Der blev mere stille i Dragørs gader og mindre søgang på badeanstalten. Broen havde desuden den gunstige sidegevinst, at vandgennemstrømningen i Sundet blev bedre, og vandet derfor mere friskt og rent omkring Dragør.

1998

indbyder til:

VINTERBADERFEST.

— LØRDAG 25 JANUAR 1986 —

FEST PÅ FÆRGEHÅRDEN KL. 18.30

> VELKOMSTDRINK <

BUFFET ~ KAFFE

PRIS FOR MEDLEMMER — 90 — kr

— " — " GÆSTER — 125 —

EXCL. DRIKKEVARER, MEN MED

SPONTAN UNDERHOLDNING & DANS TIL

LEVENDE MUSIK !!! —

OG

— BINDENDE TILSAGN TIL :

J. Steffensen. 531518

A. Sauerberg. 534020

T. Claesson. 530262

SIDSTE FRIST FOR TILMELDING 12 Januar

I HÅB OM STØR TILSLUTNING GENDER VI EN —

"Varm Vinterhilsen"

FESTUDVALGET.

Vandhundene har altid haft tradition for fester og sammenkomster, der i klubbens første år som regel foregik på Dragør Badehotel (dengang Færgesgården), men som i de senere år er blevet holdt på Dragør Fort. Generalforsamlingen afvikles dog et stykke inde i land - nemlig på Wiedergården.

Pavillionen

En vandhund sagde engang :”Vi har det smukkeste klubhus af alle, så højt til loftet, som øjet rækker, og lige så meget plads til siderne, som vi ønsker”. Alligevel var det et stort ønske i foreningen gennem mange år, at få et lukket lokale til omklædning på badeanstalten.

Ét af foreningens medlemmer, arkitekt Lars Tøgern, tegnede et forslag til en pavillon yderst på den sydlige bro. Dragør Kommune havde ikke midlerne til etableringen, så man besluttede at betale selv. Det var dog ikke så ligetil at skaffe pengene, og en hel del af ansøgningerne til sponsorer og fonde resulterede i afslag.

I 1998 manglede endnu to tredjedele af beløbet, og foreningen måtte optage lån, som enkelte medlemmer kautionerede for. Udgiften endte med at blive på over 250.000 kr.

Lånet blev betalt ud i 2001, så der igen kom højvande i foreningens kasse.

Pavillionen kom til at ligge yderst på badeanstalten, og stedet var velbegrundet fordi der netop her altid er en rimelig god vandstand.

Deraf fulgte navnet højvandspavillionen, som omsider stod færdig i 1998.

Vandhundene overdrog straks pavillionen til Dragør Kommune - en gestus, der naturligvis havde den bagtanke, at når kommunen ejede pavillionen, skulle den også stå for vedligeholdelsen fremover.

Mænd og kvinder hver sin vej

Historierne om fraternisering mellem de kvindelige og mandlige vandhunde er nok flere end de virkelige eksempler på „sammenstød“ mellem kønnene. Naturligt nok er der sendt nysgerrige blikke i både den ene og den anden retning, men i klubben har man organiseret sig ud af spørgsmålet uden alt for meget ståhej.

I 1999 opfordrede formanden til tilbageholdenhed med profane og nysgerrige blikke – og bad herrerne svømme brystsvømning mod syd og rygsvømning mod nord, mens damerne skulle gøre det omvendte. På den måde holdt alle blikket mod horisonten frem for mod vandhunde af modsat køn.

Mere alvorligt ment var, da bademesteren et par år senere udstedte forbud mod at være topløs på badeanstalten i sommersæsonen - ihvertfald hvis man var kvinde. Vandhundene protesterede, og det hjalp. Bølgerne lagde sig, og der blev igen set gennem fingre - i hvertfald i overført betydning.

Til gengæld siges det, at en navnkundig vandhund trods sin høje alder praktiserede en særlig gangart gennem vandet, så han fra hjørnet af pavillonen (måske) kunne få et kik ind til damerne.

Om der var dragørborgere, der kiggede undrende til, da to splitter nøgne vandhunde smækkede sig ude fra badeanstalten, ved vi ikke. Men de måtte i hast løbe over på badehotellet og ringe efter bademesteren.

Standeren

Klubbens symbol - en vandhund - var i de første år anbragt på en vimpel, men blev senere fremstillet som vindfløj, der blev sat op på badeanstalten. Vejr og vind og den udsatte placering gjorde, at hunden måtte udskiftes, og er nu udført i rustfrit stål. Standeren opsættes første søndag i oktober, og nedtages sidste søndag i april.

Til gengæld håndhæves et forbud mod at tage firbenede hunde med ind i pavillonen.

Sauna savnes

En tilbagevendende diskussion har været, om der skulle etableres en sauna på badeanstalten. Modstanderne har argumenteret med, at den naturlige varme i kroppen, som den kulde dukkert giver, ikke holder sig så længe efter et saunabesøg. Men også energiforbruget og dermed belastningen af klubbens økonomi, har gjort at saunasagen er trukket i langdrag.

Mange af klubbens generalforsamlinger har haft spørgsmålet på dagsordenen og projekter har der været nok af - uden at det endnu er blevet til noget. Selv om vandhundene er delte på spørgsmålet, har saunasagen ikke splittet foreningen, selv om den engang blev foreslået, at man dannede en selvstændig saunaklub De Dragør Hotdogs. Spørgsmålet har i jubilæumsåret endnu ikke fundet sin løsning, men måske kommer saunaen til 50-års jubilæet?

Når hvalpe bliver vandhunde

En vigtig del af vinterbadningen er dåbsritualet, som nye medlemmer i klubben må gennemgå. Her går man fra at være hvalp til rigtig vandhund. De første år skulle man have været medlem i tre år før dåben. I dag bliver man døbt efter to års medlemsskab.

I januar 1970 fandt Vandhundredes første vikingedåb sted. Flemming Frørup i skikkelse af Kong Neptun blev sejlet ind i havneindløbet, og forestod dåben af ti medlemmer i selve Dragør Havn. Siden er der med jævne mellemrum holdt vinterbaderdåb.

Det er dog ikke altid hvert år, at der er hvalpe nok til at afholde dåb.

Det er i dag Henrik West, der var én af klubbens stiftere, som døber hvalpene.

De Dragør
Vandhundes
Neptunus Rex'er
gennem årene:

- Flemming Frørup
- Henrik West
- Ole Miller
- Lars Madsen

DE DRAGØR VANDHUNDE

VIKINGEBREV

Vi, NEPTUNUS REX – fra Tidernes Morgen Herre
over det jordomsluttede Hav og alt, hvad dertil
hører – gør vitterligt, at

Dags Dato – efter at have gennemgået de fra Arilds
Tid paabudte Ceremonier – har modtaget Daaben og
haver herefter Vor Tilladelse til at Kalde sig VIKING,
ligesom vedkommende er paalagt strenge pligter, som en
saltvandsdøbt haver at Overholde.
Fornemmeligen er det VIKINGENS Pligt i Fremtiden at
overvaage, at ingen ved bedragerisk
Færd søger at kalde sig VIKING uden at
være døbt.

Givet under Vor kongelige Haand og Segl.

Dato:

FOR NEPTUNUS REX OCEANI

Hvorfor vinterbader?

”Jeg tror, jeg er ved at forstå, hvorfor folk gør det her. Når man kommer ned i det kolde vand og når det sprøjter op i ansigtet, glemmer man alt om fortid og fremtid. Man tænker faktisk ikke på andet end vandet og kroppens reaktioner. Hjernen bliver fuldstændig nulstillet. Tavlen bliver vasket ren.”
Marchen Jersild
(Berlingske Tidende, 5.1.2008)

”Vi lever i en blød hverdag, hvor vi går fra vores opvarmede hjem, ud i vores opvarmede bil og kører hen til vores opvarmede kontor. Men hvis man har få, koncentrede øjeblikke af

primitiv fare, kan kroppen bedre kapere de yderpunkter. Kroppen får en chokoplevelse. Alle de små blodkar trækker sig sammen helt ude i fingerspidser og muskler, så blodet bliver omdirigeret helt ind i hjertet. Det får hjertet til at slå hurtigere og man begynder at hyperventilere og trække vejret hurtigt. Det betyder, at man mister kuldioxid til hjernen, blodtilførslen til hovedet falder med 50 procent og man risikerer at besvime”.

Teit Mantori, læge, kuldeforsker og vinterbader.

”Når man går i koldt vand reagerer kroppen med at producere endorfiner – en slags hjemmelavet morfin. Endorfinerne virker antidepressivt, så ens humør bedres betragteligt. Derudover bevirker kulden en mindsning af muskelkramper, dvs. at vinterbadning hjælper på infiltrationer.”

Susy Mikkelsen, læge (Helse, august 1993)

„De ældre damer i byen fik mig med. Nu har jeg badet i 38 år“.
Vandhund

”Man svømmer ud til revlerne, når det er sommer. Tøver en kende dér og drøfter verdens gang inden turen går tilbage til badeanstalten og kaffen derhjemme. Om vinteren reduceres turen til fem tag frem og fem tilbage, i et tempo som du kender fra de gamle stumfilm. Når der skal hugges hul i isen,
Vandhund

”Man fortsætter bare, når sommeren er forbi. Så vænner man sig langsom til det... Og det er dejligt.”
Vandhund

„Der foregår noget mentalt - ligesom lama’erne, der sættes sig i sneen og smelter den, bare ved at tænke på det.“
Vandhund

De Dragør Vandhundes formænd:

- Olaf Lund
- John Steffensen
- Thorkil Herskind
- Stig Eggert
- Merete Stefani
- Jens Klausen

De Dragør Vandhundes medlemstal gennem 40 år:

1970: 26
1988: 48
1995: 238
2000: 326
2010: 600

Fakta om klubben idag

De Dragør Vandhunde holder til ved Dragør Søbadeanstalt. Sæsonen går fra 1. oktober til 1. maj, hvor medlemmerne har adgang til moderne, opvarmede omklædningsrum. Omklædningsrummene og badningen er kønsopdelt, og der er direkte tilgang til Øresund via trapper.

Indmelding sker på Dragør Søbadeanstalt sidste lørdag i måneden fra september til april, mellem kl. 11 og 13. Du er velkommen til at prøve vinterbadning nogle gange, inden du bestemmer dig for indmeldelse.

Læs mere på www.dedragoervandhunde.dk

Badning har i mere end 100 år været en del af livet i Dragør. Byen fik en badeanstalt i 1890 og her videreføres i dag byens tradition for et friskt havbad - både sommer og vinter.

Medlemmerne af Vinterbaderforeningen De Dragør Vandhunde er blandt de flittigste badegæster. Foreningen er én af landets største.

